

ДО
Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА КЪМ НС

Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ НС

Относно: Становище на Фондация Лале относно [Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето](#) № 054-01-111 от 04.12.2020г.

Уважаеми г-н Атанасов,

Уважаема г-жо Александрова,

Фондация Лале работи за подобряване качеството на живот и възможностите за развитие на хората в България от 2004 година. През това време сме работили в добро сътрудничество с десетки граждански организации, общини и агенции в страната. Посещавали сме ги на място, говорили сме с професионалисти, представители на общини, жители на села и градове. Познаваме добре работата на колегите, техните трудности, потенциал и успехи. Инвестирали сме над 15 милиона лева в повече от 1000 проекта за създаване и развитие на възможности за подкрепа и услуги за деца и семейства в цялата страна.

И през тази година продължаваме програми за насърчаване и подкрепа на ранно детско развитие, умения за добро родителство, социално включване на всички хора.

Диалог, отговорност, зачитане, участие, прозрачност, сътрудничество са принципите, които сме заявили и прилагаме ежедневно в работата си. Това включва практическо прилагане на подходи основани на правата на децата, семействата, хората с увреждания, възрастните хора.

Запознахме се внимателно с текста на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето със сигнатура № 0054-01-111. Фондация Лале категорично не приема предложения [Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето](#) № 0054-01-111 („Законопроектът“), внесен на 04.12.2020 г. от

[депутатите Александър Сиди](#), [Искрен Веселинов](#), [Милен Михов](#), [Мария Цветкова](#), [Красимир Богданов](#), [Борис Борисов](#), [Юлиан Ангелов](#) и [Деан Станчев](#).

Запознахме се и с публично представените позиции на различни организации, включително такива, с които работим в сътрудничество от години. В редица становища, подадени към вашите комисии, са ясно изказани категорични правни и практически аргументи, които обосновават ясно защо предложеният ЗИД на Закона за закрила на детето **следва да не бъде приет**.

С настоящото Фондация Лале изказва категорична подкрепа към следните становища:

- Становище на Национална мрежа за децата и Мрежа за правна помощ към Национална мрежа за децата относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето № 054-01-111
- Становище на Омбудсмана на РБ доц. д-р Диана Ковачева
- Становище на УНИЦЕФ относно ЗИД на ЗЗДет. със сигнатура 054-01-111/04.12.2020 г.
- Становище на Държавна агенция за закрила на детето по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето, №054-01-111
- Становище от фондация „Асоциация Анимус“ относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето № 054-01-111/04.12.2020 г.
- Становище на Институт по социални дейности и практики по ЗИД на Закона за закрила на детето, № 054-01-111
- Становище на Висшия адвокатски съвет
- Становище на Български хелзинкски комитет по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето. № 054-01-111
- Становище на сдружение ЕЛА
- Становище на фондация „За нашите деца“
- Становище на ЖС „Екатерина Каравелова“
- Становище на сдружение „Жанета“
- Становище на фондация „Заедно в час“
- Становище на общност „Мостове“ и Движение на българските майки
- Становище на сдружение „Еквилибриум“

Не намираме за необходимо да повтаряме в детайли всички аргументи, представени в изброените по-горе становища. Обръщаме внимание на няколко основни положения:

В ЗИД на Закона за закрила на детето фигурират поредица изрази, за които няма правна дефиниция, и които дават възможност за широко тълкуване и манипулативни интерпретации, като „биологично семейство“, „с предимство в биологична и родствена семейна среда“, „спазване на морала, традициите и добрите нрави в държавата“, „съобразено с нормативно установени критерии и изисквания за морални, личностни и социални качества“, „вредни или противоречащи на добрите нрави и общоприетия морал“. Такива неясни недефинирани изрази биха затруднили прилагането на закона и биха довели до допълнителни усложнения.

Предложените нови алинеи 11 и 12 към чл. 8 от Закона за закрила на детето дават възможност родители да могат чрез нотариално заверена декларация да „завещаят“

еднолично детето / децата си на избрано от тях лице или кръг от лица. Това би създавало предпоставки, които благоприятстват и улесняват трафик на хора. Също толкова неприемливо е, че по същество това предложение третира децата като обекти - собственост на техните родители, а не като човешки личности с права и интереси, дефинирани в редица международни документи, ратифицирани от Република България.

Предложената нова т. 16 в чл. 3 от Закона за закрила на детето предвижда „временно спиране на действието на лиценз или отнемане на лиценз на НПО – доставчици на социални услуги“ само „при възбуждане на процедура или процес пред съда за извършени нарушения, свързани с правата на децата..“. Това предложение поставя в риск благоденствието на значителен брой деца и техните семейства, които ползват социални услуги, управлявани от НПО. В същото време то създава и предпоставки за „лов на вещици“ срещу граждански организации. Предложената т.16 е противоконституционна, тъй като е в пряко противоречие със заложената в чл. 31. (3) от Конституцията на РБ презумпция за невинност. С искане за отнемане или временно спиране на действие на лиценз при възбудено производство се нарушава презумпцията за невинност. Единствено съдът може да се произнесе относно вина. Спирането на работа на неправителствени организации – доставчици на социални услуги на основа единствено на повдигнато обвинение е в противоречие с основни принципи на правото и правовата държава.

Сред представилите отрицателни становища са ключови български институции, ангажирани с човешките права и правата на детето, като Омбудсмана на РБ и Държавната агенция за закрила на детето, както и водещи български неправителствени организации в сферата на детските права и закрила. Убедени сме, че техните и нашето отрицателни становища следва да бъдат взети предвид и ЗИД на Закона за закрила на детето да не бъде приет.

В становището на Държавната агенция за закрила на детето по настоящия ЗИД на Закона за закрила на детето се казва: „В цялост законопроектът е в разрез не само с българското законодателство, но и с европейската и международна правна рамка, по които Република България е страна, в това число и с Конвенцията на ООН за правата на детето, поради което предлагаме същият да не бъде приет от членовете на Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта.“

Предвид изложеното в настоящото и изброените по-горе становища, призоваваме народните представители да отхвърлят в цялост законопроекта за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето, № 054-01-111/04.12.2020 г.

С уважение,

Мария Петкова

Директор